

MILANO - GIUVAIERUL LOMBARDIEI

Milano este unul dintre cele mai importante si stilate orase din Italia si abunda de istorie. In Milano exista nenumarate cladiri cu un caracter aparte, in stiluri dintre cele mai diferite de la palate neo-clasice (palazzo) la cladiri ultramoderne si zgarie-nori.

Metropola comerciala Milano este locul in care se gasesc o multime de centre importante de afaceri, institutii financiare si bursa Italiei. Milano este de asemenea cunoscut in intreaga lume pentru faptul ca exceleaza in moda si design, fiind unul din orasele in care se stabilesc tendintele in aceste domenii. Oportunitatile pentru shopping sunt la cele mai inalte standarde in Quadrilatero d'Oro, unde este plin de magazine ale celor mai importanti designeri si ale celor mai celebre case de moda. Via Marconi este locul in care se gaseste cel mai important centru de informare turistica din Milano, alte oficii de acest gen gasindu-se la gara Stazione Centrale, dar si la aeroporturile Linate si Malpensa.

Una dintre cele mai celebre strazi din Milano este Via Montenapoleone, locul unde sunt concentrati multi dintre cei mai importanti designeri internationali si italieni. De-a lungul anului au loc numeroase spectacole de moda in Milano, unde sunt prezentate cele mai noi colectii. Pe langa prezentarile de moda, in Milano si in jurul sau au loc numeroase evenimente cum ar fi Gran Premio di Monza – Marele Premiu al Italiei de la Monza la Formula 1 sau Carnevale Amrosiano – cel mai lung carnaval din lume.

Cei care au posibilitatea nu trebuie sa rateze splendidele lacuri din apropierea orasului Milano. Prin statiunile din jurul acestor lacuri se gasesc restaurante, magazine si cafenele cu privelisti superbe. Printre lacurile cele mai cunoscute din regiune se numara Lacul Maggiore, Lacul Como si Lacul Garda, totodata si cele mai mari lacuri din Italia.

OBIECTIVE TURISTICE:

Catedrala Santa Maria Nascente, pe scurt Domul din Milano, se gaseste in Piazza del Duomo si este a treia biserica ca marime a Crestinatatiei (depasita numai de San Pietro din Roma si de Catedrala din Sevilla). Domul din Milano este fara indoiala o bucurie pentru ochii oricarui turist. Desi mai toate elementele cheie ale Domului din Milano erau la locul lor in anul 1391, constructia completa a durat aproape 500 de ani pentru a fi dusa la bun sfarsit. Anumite lucrari de intretinere si reconstructie au loc si in prezent dar frumusetea tulburatoare a Domului din Milano este astazi completa si poate fi admirata de toata lumea.

Duomo di Milano a fost initial ridicat din caramida, apoi s-a trecut la marmura deoarece arhitectii au inteles grandiozitatea proiectului. De-a lungul timpului, a fost decorat cu spirale gotice si o multime coplesitoare de statui. Toate controversile despre cele mai bune metode de a duce la bun sfarsit acest proiect enorm au dus la o imbinare extraordinara de stiluri. Constructia a inceput in 1386 din ordinul Episcopului Antonio da Saluzzo, pe un teren care servise ca loc de cult inca din secolul trei, cand un templu roman al zeitei Minerva fusese ridicat aici. Din porunca lui Gian Galeazzo Visconti, conducatorul orasului Milano de atunci, au fost construita special o retea de canale pentru a putea transporta piatra necesara acestui proiect de amploare.

Desi a fost sfintita in 1418, catedrala a ramas neterminata pentru mai multe secole. Politica, marimea proiectului, lipsa banilor si alte cauze au dus la stagnarea permanenta a proiectului. Intr-un final, la inceputul secolului 19, fatada a fost terminata din ordinul nimanui altuia decat Napoleon. A demarat pasii finali ai constructiei Domului chiar inainte de a se incorona Rege al Italiei aici in 1805.

Un uluitor total de 3500 de statui decoreaza Duomo, si doua treimi din ele sunt in exterior. Cele mai vechi dintre ele au fost facute intre anii 1386 si 1447, altele fiind adaugate intre secolele 15 si 18. Fatada este in

stil baroc pana la primul rand de ferestre iar apoi in stil neo-gotic. Fiecare dintre cele 5 usi de bronz ale Duomo au fost sculptate de artisti diferiti, intre anii 1840 si 1965 si au teme diferite.

Pentru a putea aprecia pe deplin statuile si cele 135 de turla, trebuie sa luati liftul (care se afla in spatele Domului) pana pe acoperis, de unde in zilele senine va puteti bucura de niste privelisti deosebite ale Aplilor. O vizita pe acoperis va duce mai aproape de o emblema a orasului Milano: Madonnina (1774), figura poleita cu cupru a Fecioarei Maria, pe cea mai inalta turla a bisericii. Acesta a fost multa vreme si cel mai inalt loc din oras pana in 1958 cand zgarie-norul Pirelli l-a detronat in acest clasament.

Interiorul oarecum intunecat este contrastant cu exteriorul stralucitor al Catedralei dar nu este cu nimic mai putin impresionant. Cele 52 de coloane si vitraliile naosului care majoritatea dateaza din secolele 15-16 si sunt cele mai mari din lume lasa o impresie puternica asupra vizitatorilor.

Adresa:

Piazza del Duomo

Chiar in centrul orasului Milano, chiar intre Duomo si Teatrul Scala din Milano, se gaseste **Galleria Vittorio Emanuele II** construita intre anii 1860 si 1870. Galleria Vittorio Emanuele II este un alt monument pentru Regele care a unificat Italia, asa cum Roma are enormul sau monument Vittorio Emmanuele. Poate fi numit si mall de shopping, dar este unul foarte elegant. Tavanul aflat foarte sus este facut din domuri de sticla si fier. Galeria a fost proiectata de Giuseppe Mengoni care din pacate a murit chiar inainte de a se termina cladirea, in urma unei cazaturi de pe schele. Astazi Galeria atrage o multime de italieni si turisti deopotriiva, care vin aici pentru a face cumparaturi, pentru a manca si bea ceva sau doar pentru se plimba si a admira magazinele de lux. Datorita fontanelor multiple pe care le indeplineste, Galleria Vittorio Emanuele II, a fost supranumita camera vietii din Milano.

Acesta este locul cel mai potrivit pentru promenada unde pot fi vazuti cei mai eleganti italieni, unde puteti savura o inghetata sau unde puteti admira mozaicul de pe tavanul din curtea octogonala care reprezinta Europa, Asia, Africa si America sau mozaicurile de la capetele coridoarelor ce reprezinta Agricultura, Stiinta, Arta si Industria.

Adresa:

Piazza del Duomo

Poate cea mai importanta opera din lume, **La Scala** din Piazza della Scala, dispune de un proaspat renovat auditoriu din catifea rosie. Printre spectatorii la aceste reprezentatii deosebite de opere italiene si balet se gasesc deseori demnitari de rang inalt din intreaga lume. Daca vreti sa asistati la un spectacol la Scala din Milano trebuie sa rezervati bilete cu multa vreme inainte de inceperea stagiunii. Proiectat de Piermarini, teatrul a fost construit intre 1776 si 1778 sub patronajul Mariei Tereza, Imparateasa Austriei in perioada cand mare parte a nordului Italiei se afla sub stapanirea dinastiei de Habsburg. In timpul secolului al 19-lea, Scala a devenit

un simbol al miscarii Risorgimento, miscarea poporului italian care lupta pentru unificare, in mare parte din cauza legaturii dintre Scala si viata marelui compozitor Giuseppe Verdi. Ariile sale au devenit adevarate chemari la arme. Semnificatia civica a teatrului Scala din Milano, a devenit incontestabila in 1872 cand a trecut in proprietatea orasului Milano.

La Scala continua sa reprezinte locul de intalnire al elitei milaneze. Repertoriul este unul deosebit pentru ca desi de cele mai multe ori programeaza opere clasice, din cand in cand mai sunt si reprezentatii ale unor capodopere mai neobisnuite.

La Scala dispune si de un muzeu unde pot fi admirate expozitii reprezentative pentru marii compozitori ai Italiei cum ar fi Verdi, Rossini, Puccini sau Toscanini.

Adresa:

Largo Ghiringhelli 1, Piazza della Scala

Santa Maria delle Grazie si Cina cea de taina - Poate obiectivul turistic care atrage cei mai multi turisti in Milano este capodopera lui Leonardo da Vinci – Cina cea de Taina. Intre anii 1495 si 1497, Leonardo a pictat aceasta capodopera a confuziei si tradarii pe peretele salii de mese in vremea cand Santa

Maria delle Grazie era o manastire Dominicana. Fresca lui Leonardo a fost numita "cea mai trista opera de arta din lume" - in parte datorita faptului ca s-a deteriorat chiar dinainte de a fi terminata, probabil si din cauza ca preotii isi pregateau masa aici. Fresca a suferit o serie de retusari bine intentionate dar prost executate in secolele 18 sau

19. In zilele noastre o noua restaurare a avut loc, avand ca scop indepartarea efectelor restaurarilor anterioare si stricaciunilor cauzate de acestea. De asemenea fresca s-a restaurat si pentru a repara distrugerile aduse de trupele lui Napoleon, care au folosit peretele pe post de tinta pentru exercitii de tras cu pusca si distrugerile suferite in timpul bombardamentelor din Al Doilea Razboi Mondial care au daramat acoperisul, lasand fresca expusa intemperiei timp de 3 ani.

Cu alte cuvinte, "Cina cea de Taina" este doar o umbra a operei lui Leonardo, dar lucrarea ce immortalizeaza momentul cand Cristos le-a spus Apostolilor ca unul din ei il va trada, ramane la fel de puternica si evocativa. Numai 25 de oameni au voie sa vada aceasta opera de arta in acelasi timp, si trebuie sa treaca printr-o serie de dispozitive care indeparteaza de pe haine eventualele elemente ce pot fi daunatoare frescei. Din aceasta cauza, cozile sunt in general foarte mari si fara rezervari in prealabil puteti avea surpriza sa fiti respinsi la intrare chiar daca mergeti iarna cand fluxul turistic este departe de maxim. In plus grupurile de turisti cumpara bilete multe contribuind la aglomeratie.

Datorita faptului ca biserica Santa Maria delle Grazie gazduieste o asa capodopera, biserica in sine este de multe ori trecuta cu vederea, dar ea in sine este o comoara. Veche din secolul 15, Santa Maria delle Grazie prezinta o multime de inovatii arhitectonice si un dom impresionant. Este opera unuia dintre cei mai mari arhitecti renascentisti, Donato Bramante – cel care a fost unul dintre primii arhitecti care a lucrat la Basilica San Pietro din Roma.

Adresa:

Piazza Santa Maria delle Grazie 2, Corso Magenta

Exista cateva stadioane celebre in lume si cand e vorba de Italia nici unul nu se compara cu **Stadionul San Siro** din Milano. Este cel mai mare stadion din Italia, cu o capacitate de peste 80.000 locuri, iar design-ul sau distinct il face foarte usor de recunoscut. Datorita faptului ca San Siro este stadionul pe care joaca doua dintre cele mai mari echipe din Italia, sunt meciuri de fotbal importante in fiecare weekend. Stadionul din Milano este cunoscut sub mai multe nume iar motivele pentru acest fapt sunt mai complicate decat s-ar putea crede. Initial a fost numit "Stadio Comunale", atunci cand a fost construit in anii 1920 si a fost oficial redenumit "Stadio Giuseppe Meazza" in 1979. Meazza a fost unul dintre cei mai mari fotbalisti italieni si desi a purtat tricourile ambelor echipe din Milano in timpul carierei sale, este cel mai mult cunoscut ca jucator al lui Inter (a jucat o perioada mult mai lunga sub culorile lui Inter decat pentru AC Milan). Astfel acum suporterii lui Inter numesc stadionul "Stadio Giuseppe Meazza", in timp ce fanii lui AC Milan il numesc "San Siro" – acesta fiind numele cartierului in care se afla stadionul. Orasul Milano este proprietarul de la Stadio San Siro si abele echipe, atat Inter cat si AC Milan sunt doar chiriasi. Stadionul a fost initial proprietatea echipei AC Milan, Inter mutandu-se aici doar din 1947. Exista o serie de zvonuri ca Inter isi va construi propriul stadion si ca se va muta in casa noua dar deocamdata nu au fost confirmate. Daca vizitati Milano, fie si numai pentru o zi sau doua, veti vedea cu siguranta San Siro, iar un tur al stadionului in sine nu trebuie ratat daca sunteti un iubitor al sportului. Exista si un muzeu la San Siro cu exponate din istoria ambelor cluburi. Aici pot fi vazute tricouri, fotografii, ghete, bilete si trofee. Mai impresionant insa decat muzeul este turul stadionului in sine. Pentru cativa euro in plus la biletul pentru muzeu puteti beneficia de un tur cu ghid al stadionului si veti avea sansa sa va asezati in fotoliile VIP si sa vizitati vestiarele ambelor echipe gazda. Exista si un magazin de suveniruri tematice daca nu ajungeti la fan shop-urile lui AC Milan si Inter din centrul orasului.

Adresa:

Via Piccolomini 5 - 20151 Milano

Pinacoteca di Brera are o colectie de arta extraordinara ce contine opere de la Caravaggio la Bramante si ce este adesea considerata cea mai frumoasa colectie de arta din Lombardia. Pinacoteca di Brera a fost initial o colectie de tablouri pentru studentii de la Accademia di Belle Arti ce se afla in aceeasi cladire. Tablourile au fost adunate de la biserici si manastiri suprimate de regimul lui Napoleon.

Desi nu poate concura cu Muzeul Luvru sau cu National Gallery din Londra, Pinacoteca are o colectie care exceleaza si impresioneaza prin calitate, iar faptul ca nu este exagerat de mare face vizitarea sa cu atat mai placuta. Colectia contine opere ale artistilor italieni pe o perioada cuprinsa intre secolele 13 si 20.

Pinacoteca di Brera are partea sa de lucrari de arta de o importanta deosebita printre care se numara lucrari ale lui Andrea Mantegna, Giovanni Bellini, Piero della Francesca, Donato Bramante si Caravaggio.

Cladirea ce gazduieste colectia, un adevarat palazzo a fost inceputa in anul 1651 de Francesco Maria Richini pentru iezuiti, care doreau pentru a gazdui un colegiu, observatorul astronomic si o gradina botanica. In 1776 o parte a cladirii a fost alocata Academiei de Arte Frumoase. Pinacoteca a fost infiintata ca si colectie de studiu cu mulaje de ghips si desene pentru studentii de la academie. Astazi, cele 38 de camere sunt aranjate intr-un circuit ce incepe si se termina cu picturi ale artistilor italieni din secolul 20. Doua dintre camere sunt camere unde sunt restaurate opere de arta, iar publicul le poate vedea prin peretii de sticla.

Orto Botanico se gaseste in spate la Pinacoteca di Brera fiind un loc foarte frumos, plin de plante aromatice si gradini de legume folosite pentru cercetare. Cei mai vechi arbori ginkgo biloba din Europa se gasesc aici si au fost adusi din China la inceputul anilor 1700. Acestia au peste 30 de metri inaltime acum si se gasesc intr-un colt al acestei gradini.

Adresa:

Via Brera 28

Dupa Duomo, **Castello Sforzesco** este principalul obiectiv turistic din Milano datorita celor 12 mini-muzee si a diverselor obiecte ce dateaza din paleolitic pana in anii 1950. Castelul a fost resedinta familiei de nobili Visconti din anul 1368 si mai apoi readus la splendoarea initiala prin restaurari de catre familia de aristocrati Sforza in anii 1450. Intreaga curte s-a adunat aici cateva decenii mai tarziu cand Ludovico 'il Moro' era privit ca unul dintre cei mai rafinati oameni din Europa. Castelul a inceput sa se degradeze in 1499 iar Ludovico a sfarsit prin a fi inchis in anul 1500. In timp ce orasul Milano se zbatea sub ocupatia franceza de la inceputul secolului al 19-lea, bastioanele in forma de stea ale castelului au fost daramate. La sfarsitul anilor 1800 se vorbea chiar despre daramarea completa a intregului castel dar din fericire pentru oras, arhitectul Luca Beltrami s-a luptat pentru a il pastra in picioare. Acesta a venit cu propunerea de a gazdui aici diverse colectii de arta ale orasului Milano. Intre anii 1893 si 1904, Beltrami a supravegheat restaurarea castelului, iar eforturile sale au fost cele care au salvat edificiul de la pierzanie. Turistii intra in Castello Sforzesco prin piazza d'Armi; portile ii aduc in Rocchetta – cea mai veche parte a castelului si in Cortile (curtea castelului), unde sunt expuse in dese randuri tot felul de sculpturi. Palazzo della Corte Ducale se afla in partea dreapta in stil renascentist. Tot aici se gaseste si intrarea la multitudinea de muzee din cadrul castelului - Civici Musei.

In timpul celui de-al doilea razboi mondial, castelul a suferit daune majore in urma bombardamentelor, si a trebuit sa fie iarasi restaurat pentru a fi adus in starea de astazi. Castello Sforzesco gazduieste astazi Muzeul de Mobila, Muzeul de Arta Antica, Muzeul Instrumentelor Clasice, Colectia de Arta Aplicata, Sectiunile Egiptene si Preistorice ale Muzeului de Arheologie si Colectia de Tiparituri Achille Bertarelli.

Cel mai important muzeu al castelului este insa Pinacoteca del Castello Sforzesco, care expune manuscrisul de la Codex Trivulzianus al lui Leonardo da Vinci, Rondanini Pietà de Michelangelo si Trivulzio Madonna de Andrea Mantegna.

Adresa:

Piazza Castello 3

Piazza Duomo este cea mai importanta piata din Milano si una din cele mai importante atractii turistice din capitala modei si afacerilor din Italia. Aici se gasesc Domul din Milano, Palatul Regal si Galleria Vittorio Emanuele II. Este situata in centrul orasului si aici se poate ajunge foarte usor cu orice mijloc de transport. In Piazza Duomo se gasesc magazine de lux si restaurante ce servesc o multime de delicatase intr-un decor foarte placut. Cea mai importanta atractie din Piazza Duomo este chiar Catedrala din Milano, care atrage toate privirile cu arhitectura sa gotica. Este una dintre cele mai mari biserici din lume, si a doua din Italia dupa Basilica San Pietro din Roma.

Mii de oameni trec prin aceasta piata zilnic si multi dintre ei sunt turisti care viziteaza catedrala sau Galleria Vittorio Emanuele II si celelalte magazine din zona. Majoritatea isi fac poze cu monumentul dedicat lui

Vittorio Emanuele pentru a fi siguri ca vor pastra o amintire din Piazza Duomo. Palazzo Real ce dateaza din secolul 18 reprezinta o alta atractie din centrul orasului.

In zona din jurul pietei Duomo, turistii vor descoperi cel putin trei cladiri foarte populare. Pe Via Mercanti, o strada plina de magazine ce leaga Piazza Duomo de Piazza Cordusio se afla Palazzo della Ragione, o cladire din secolul 13, una din putinele cladiri ce-au supravietuit din perioada medievala a orasului Milano. Pe Via Mazzini, o strada cu o atmosfera calma si incantatoare veti gasi o mica biserica renascentista, St Maria presso St Satiro. Tot in apropierea pietei se gaseste Biblioteca Ambrosiana care este adiacenta cu Pinoteca Ambrosiana (Galeria Ambrosiana) unul dintre cele mai importante "depozite" de cultura din Europa.

Turistii pot primi informatii foarte utile si tot felul de sfaturi turistice de la Biroul de Informatii Turistice care se gaseste si el tot in Piazza Duomo. Daca nu va descurcati prin oras sau aveti nelamuriri personalul oficiului va sta la dispozitie cu orice informatie sau sfat.

Tempio della Vittoria este un memorial din marmura ce se afla langa cazarma lui Garibaldi. A fost inaugurat pe 4 noiembrie 1928 la a 10-a aniversare a Vittorio Veneto – batalie castigata de italieni in primul razboi mondial. Acest monument comemoreaza milanezii morti in timpul razboiului. Memorialul a constituit motiv de controversa inca din primele zile ale proiectului condus de Giovanni Muzio in colaborare cu echipa sa formata din Ottavio Cabiati, Alberto Alpago Novello si Giò Ponti. Structura are o forma octogonala si trei etaje. O gama impresionanta de materiale a fost folosita in timpul lucrarilor de constructie de la Tempio della Vittoria. In interior exista o serie de monumente cum fi minunatul Mausoleo di Teodorico sau Rosa dei Venti di Atene. Semnalul luminos din varful cladirii poate fi vazut pe timp de noapte si de la 15 km distanta. In timpul celui de-al doilea razboi mondial, memorialul a suferit daune importante datorate bombardamentelor.

A fost reconstruit cu meticulozitate si astazi poate fi admirat in toata splendoarea sa. De remarcat sunt si chipurile sculptate in nisele fatadei, sculptate de artisti cum ar fi Lombardi, Supino, Maiocchi. Printre ele se numara si Sant'Ambrogio de Adolfo Wildt.

Adresa:

Piazza Sant'Ambrogio

Muzeul National de Stiinta si Tehnica Leonardo da Vinci gazduieste o colectie vasta compusa din peste zece mii de piese, atat obiecte originale cat si machete sau modele, expuse intr-un spatiu de 23.000 de metri patrati. Colectiile muzeului prezinta istoria stiintei si tehnicii cu ajutorul unor exponate cum ar modele ale unor obiecte ale lui Leonardo da Vinci. Muzeul dispune si de unele dispozitive pentru redare audio si exponate despre metalurgie si primele motoare. Muzeul National de Stiinta si Tehnica Leonardo da Vinci se numara printre cele mai importante muzee de tehnica si stiinta din lume. Cele 28 de sectiuni ale muzeului sunt impartite pe suprafata a trei cladiri separate: Cladirea Monumentala, care este o fosta manastire a carei constructie dateaza de la inceputul secolului 16; Cladirea Transportului Feroviar si Cladirea Transportului Aerian si Naval. Cea mai importanta parte a muzeului este Galeria Leonardo unde sunt expuse o multime de masinarii din lemn si modele sau machete bazate pe proiectele lui Leonardo: masini zburatoare sau de razboi, modele de poduri si cladiri defensive, macheta orasului ideal si multe altele. Unele dintre machetele la scala mare sunt chiar functionale.

Cladirea Transportului Feroviar este una dintre cele mai impresionante parti ale muzeului. Este replica unei gari in stil Art Nouveau ce gazduieste un numar mare de locomotive cu motoare electrice si pe aburi. Aici se gasesc tot felul de exponate care prezinta cai ferate in constructie, poduri sau tunele sapate pentru trenuri de-a lungul timpului. Cladirea Transportului Aerian si Naval a fost infiintata in 1960 si este o parte interesanta a muzeului ce expune modele care prezinta istoria aviatica si 12 aeroplane si un submarin.

Adresa:

Via San Vittore 21, 20123 Milano